

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Om Begrebet Ironi

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1997 , s. I. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-bi-txt-shoot-id37254153-ced3-4cd9-9c6c-1f7f5af37d7d.pdf> (tilgået 18. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Som *Indledning* til den egentlige Argumentation oplyser Socrates først, hvorledes det hænger sammen med Philosophernes Lyst til at døe. Er Døden nemlig, hvilket indrømmes, en Adskillelse af Sjæl og Legeme, beroer fremdeles den egentlige Erkjendelse paa en Abstraktion fra den lavere Sandsning, da man aldrig ved nogen sandelig lagttagelse træffer det, som udgjør en Tings Væsen, ifølge hvilket den er det, den er, saasom Størrelse, Sundhed, Styrke o. s. v. (smlgn. Pag. 17), saa indseer man jo lettelig, at Philosopherne maae ønske (smlgn. Pag. 20) at have saa Lidt som muligt at skaffe med Legemet, ja ved Døden at luttres og befries fra Legemets Daarskab, for at fuldkomme hvad de allerede her i Livet have forsøgt (smlgn. Pag. 18), med den rene Tanke at efterjage Tingenes rene Væsen. Men her er nu aabenbart *Sjælen opfattet* ligesaa *abstrakt*, som det Tingenes rene Væsen, der er Gjenstand for dens Virksomhed. Og der bliver en betænkelig Tvivl tilbage, om der egentlig, om end Philosophien med nok saa stor Anstrængelse søger at skræmme dette Tingenes rene Væsen ud af alle dets Smuthuller, om der egentlig vil vise sig noget Andet end det reent Abstrakte (Sundhed, Størrelse o. s. v.), der som saadant i sin Modsætning til det Concrete er Intet. Heraf følger da igjen, at Sjælen i sin erkjendende Virksomhed, for ret at blive congruent med sin Gjenstand, i samme Grad maa blive til Intet. Ja Sjælen maa i den Grad stedse blive lettere og lettere, at det kun er de Sjæle, der have pleiet for megen Omgang med Legemet, der paa Grund af dette (smlgn. Pag. 50) vil betynges og trækkes tilbage til det synlige Sted, af Frygt for det Formløse og Aandeverdenen, og som skyggeartede Skikkelser bevæge sig omkring ved Mindesmærker og Grave. Saadanne Skyggebilleder maae de Sjæle vise os, som ikke ere blevne reent afløste, men endnu have Deel i det Synlige, hvorfor de da ogsaa sees. At opfatte Spøgelser som en ufuldkommen Existent, derimod kunde vel Intet være at indvende, men naar man sætter det »Formløse« som det Ideale, saa sees dog, hvor negativt Alt er opfattet og hvorledes *Sjælen bliver* til Intet. Vil man derfor give Socrates Ret i det af ham opstillede Dilemma (smlgn. Pag. 20), at man maa antage Eet af To, enten at vi aldrig komme til Erkjendelse eller først efter Døden, saa vil man vist ogsaa blive temmelig betænkelig ved den socratiske Udvei. Jeg har opholdt mig lidt længere ved disse indledende Undersøgelser, fordi de give en Forestilling om, hvad man kan vente sig af den hele følgende Betragtning. At opstille de enkelte Argumenter og derpaa at gennemgaae dem, vilde her blive for vidtløftigt, og jeg vil for de Læsere, som ønske ikke at forfølge dem i deres Tilblivelse under Samtalen, men at see dem, saavidt muligt, i fuldstændig videnskabelig Holdning, henvise til Baur og Ast.